

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Навчально-науковий центр «Школа журналістики»

Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технології і формати репортерських проєктів»

Спеціальність 061 «Журналістика»

Розробник: Чепурний Я.М.

Миколаїв – 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	«Технології і формати репортерських проєктів»	
Галузь знань	06 «Журналістика»	
Спеціальність	061 «Журналістика»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	«Журналістика»	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	5, 6	
Навчальний рік		
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	10, 11	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити /120 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	40 80	
Відсоток аудиторного навантаження	33%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Іспит	
Форма підсумкового контролю	Іспит	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Технології і формати репортерських проєктів»

– формування у студентів поглиблених знань про практику роботи журналіста в якості репортера, розвиток навичок збирання, аналізу, структурування інформації для підготовки репортажу, формування поглиблених умінь у створенні інформаційного відеопродукту без закадрового тексту, формування навичок індивідуальної та групової роботи при підготовці медіапродукту, формування навичок складання перспективного і сценарного планів, формування навичок професійної рефлексії тощо.

Загальні компетентності

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність ефективно працювати в команді та автономно.

ЗК 7. Здатність до пошуку нестандартних підходів у розв'язанні професійних завдань.

ЗК 8. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, методами і технологіями.

Фахові компетентності

ФК 2. Здатність до пошуку актуальних тем, цікавих героїв та створення якісного інформаційного продукту.

ФК 3. Здатність просувати власний медійний продукт на основі здійсненого дослідження.

ФК 6. Здатність бути критичним і самокритичним, здатність до постійного самовдосконалення.

Програмні результати навчання

Застосування знань та розуміння (уміння):

ПРН 2. Використовувати державну мову в професійній діяльності.

ПРН 4. Застосовувати професійні знання для створення медіапродукту.

ПРН 6. Дотримуватися принципів і правил безпечної діяльності.

ПРН 7. Дотримання принципів і стандартів журналістики та журналістської етики.

3. Програма навчальної дисципліни.

Денна форма:

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
10 семестр				
1	Сприйняття відеоматеріалів і емоційні засоби. Особливості добору тем для хронікального репортажу.		4	9
2	Деталізація інформації. Продюсування відео.		4	8
3	Ділове листування. Теорія та практика.		4	8
4	План і сценарний план, розшифровка, компонування.		4	9
5	Зйомки, монтаж, робота з вихідними матеріалами.		5	9
6	Драматургія. Трьохактна форма.		5	9
7	Рецензування сценарних планів, ділових листів і відео.		4	8
	Разом		30	60
11 семестр				
1	Основні принципи виробництва репортажів. Тематична стратегія, вичерпність, доступність й ексклюзивність викладу інформації; етика репортерства.		2	4
2	Фоторепортаж.		2	4
3	Газетний репортаж.		2	4
4	Історія репортажу. Світовий досвід, найяскравіші кейси. Гонзо-журналістика (Гантер Томпсон).		2	4
5	Репортерство в умовах війни.		2	4
	Разом		10	20
	ЗАГАЛОМ		40	80

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

№	Тема заняття / план
10 семестр	
1	Тема 1. Сприйняття відеоматеріалів і емоційні засоби. Особливості підбору тем для хронікального репортажу. Хронікальний репортаж і сучасні тенденції сприйняття відеоматеріалів, відмінності від традиційного репортажу. Подача інформації: факти, емоції, зміст, мета. Емоційні засоби відеоінформації, особливості їхнього запису в різних ситуаціях. Значення перебивок, роль ракурсів зйомки, статика і динаміка. Роль і особистість автора: засоби заміни традиційного стендапу. Критерії якості відеозйомки. Особливість добору тем для хронікального репортажу. Розподіл ролей і взаємодія всередині групи.
2	Тема 2. Деталізація інформації. Продюсування відео.

	Цілі і завдання при продюсуванні хронікального репортажу. Ієрархія джерел інформації, збір і обробка повідомлень. Пошук деталей в інформації по темі, підбір героїв-спікерів, інтерв'ювання та записи синхронів для репортажу. Вибір локацій. Етапи розробки теми. Перспективний план. Акредитація та взаємодія з комерційними, громадськими та державними організаціями, приватними особами.
3	Тема 3. Ділове листування. Теорія та практика. Подача інформації, компонування електронного листа, офіційний і неофіційний запити, лексика і технологія ділового листування. «Знайомство» як основний фактор успішного продюсування. Основний і резервний плани журналіста в разі відмов або ігнорування прохань. Підготовка до зйомок.
4	Тема 4. План і сценарний план, розшифровка, компонування. Попередній план. Від попереднього плану - до сценарного. Сценарний план: види телевізійних планів для різних завдань. Багатоступінчастість і мультиструктурність сценарних планів для різних програм. Створення сценарного плану під конкретні завдання. Зміни в сценарних планах. Роль розшифровки в відеоматеріалах, її застосування. Розшифровка - перший помічник правильного компонування.
5	Тема 5. Монтаж, робота з вихідним матеріалом Застосування основних правил монтажу в хронікальному репортажі. Співвідношення часу «вихідника» до хронометражу «майстра». Перегляд вихідних матеріалів і відбір потрібних кадрів. «Лайф» і синхрони: смислові склейки, перебивки і хронометраж. Монтаж звуку та відео: смислові, інтонаційні, голосові чинники. Правила монтажу іноземних (перекладних) синхронів.
6	Тема 6. Драматургія. Трьохактна форма. Трьохактна форма побудови відеотвору. Трьохактна форма в сценарному плані. Драматургія в документальному репортажі. Порушення хронологічної послідовності дії заради досягнення драматургічної мети.
7	Тема 7. Рецензування сценарних планів, ділових листів і відео. Коллективний перегляд перспективних, попередніх, сценарних планів, ділового листування, вихідних відео і «майстрів», створених студентами під час самостійної роботи і домашніх завдань. Робота над помилками.
11 семестр	
1	Основні принципи виробництва репортажів. Тематична стратегія, вичерпність, доступність й ексклюзивність викладу інформації; етика репортерства.
2	Фоторепортаж. Спеціальний репортаж. Портрет у репортажі. Юридичні аспекти зйомки у громадських місцях, фотографування дітей, приватного життя громадян тощо.
3	Газетний репортаж. Історія газетного репортажу. Особливості тексту репортажу. Стилiстичні засоби.
4	Історія репортажу. Світовий досвід, найяскравіші кейси. Гонзо-журналістика (Гантер Томпсон).
5	Репортерство в умовах війни. Правила безпечної репортерської діяльності. Співпраця з силовими структурами та Збройними Силами України. Робота з інформаторами та місцевими жителями. Морально-етичні та юридичні аспекти репортерської роботи на лінії фронту.

Технічне забезпечення дисципліни

N з/п	Назва обладнання	Кількість	Рік введення в експлуатацію
1	Відеокамера «Panasonic» AG-AC90EN в комплекті		

		2 к-т	2016
2	Комплект студійного світла Falcon	4 к-т	2016
3	Відеокамера Canon Legna HFM 406	1 од	2012
4	Фотоапарат NIKON D5300 AF-P 18-55 Non-VR KIT	1 од	2019
5	Цифр.відеокамера Canon Legria HF G26 (у комплекті з кофром)	2 к-т	2019
6	Комп'ютер Core-i5-6600/Asus (монтажний)	1 од.	2016
7	Мікшерний пульт MIX12	1 од.	2018
9	Мікшерний аудіопульт Yamaha	1 од.	2018
9	Радіосистема Sennheiser	2 од.	2017
10	Телевізор Toshiba	1 од.	2018
11	Комплект накамерного світла Fotodiox Pro	1 к-т	2015
12	Мікрофон Sennheiser	2 од.	2016
13	Мікрофон петличний	4 од.	2017
14	Мікрофон стійка настійна K&M	2 од.	2016
15	Наушники Philips	1 од.	2012
16	Стійка «ворота» Arsenal	1 од.	2016
17	Фон з тканини(зелений)	2 од.	2016
18	Кріплення на стелю Falcon B-4W	1 од.	2016
19	Радіосистема Audio-technica	1 од.	2017
20	Штатив Denro	2 од.	2016
21	Диктофон Olympus	1 од.	2012
22	Диктофон Sony	1 од.	2012
23	Радіосистема Senn heiser XSW-1-825	1 од.	2019
24	Штатив Velbon Videomate 538/F	2 од.	2019
25	Dedolight DLH 4, освітлювальний прилад з димером	1 од.	2017

Програмне забезпечення для монтажу:

- ліцензія – одна
- версія - Adobe Creative Cloud-2020

4.2. Завдання для самостійної роботи

1. Підготовка до практичних занять (опрацювання наукових і методичних матеріалів, перегляд рекомендованих відео, конспектування онлайн-публікацій).

2. Індивідуальна самостійна робота № 1 Розробити перспективний план подій (7-10 подій на курс для кожної підгрупи)

3. Індивідуальна самостійна робота № 2 Спродюсувати, зняти, змонтувати, створити сценарний план, презентувати відповідно до технічних вимог хронікальний некомментиований репортаж хронометражем до 2:00 хв.

5. Підсумковий контроль

5.1.Проміжний контроль (10 семестр)

Іспит з навчальної дисципліни «Технології і формати репортерських проєктів» складається у вигляді захисту журналістського проєкту – репортажу з обраної теми.

Тематика іспитових журналістських проєктів (репортажів)

1. Екологічна ситуація в місті: сміттєзвалища, проблема вивозу сміття, сортування.
2. Актуальні проблеми шкіл міста Миколаєва.
3. Алергенні дерева в Миколаєві.

4. Репортаж із мистецької події (виставка, літературний захід, музичний концерт тощо)
5. Діяльність міської ради міста Миколаєва.
6. Дистанційна освіта в середній школі: досвід миколаївських ЗОШ, думки експертів і батьків.
7. Місто під час пандемії.
8. Громадський транспорт міста Миколаєва.
9. Футбольний клуб «Миколаїв».
10. Власна тема.

5.2. Підсумковий контроль (11 семестр)

Іспит з навчальної дисципліни «Технології і формати репортерських проєктів» передбачає захист репортерського проєкту. Робота оцінюється 40 балами.

Студенти самостійно знаходять інформаційний привід, пишуть сценарний план, роблять офіційні та неофіційні запити, готують відповідний текстовий, фото- і відеоконтент. На захисті обгрунтовують вибір теми, методів, плану роботи, аналізують особливості виробничого процесу, композицію медіатвору тощо.

Оцінювання знань студентів з курсу «Технології і формати репортерських проєктів» відбувається за рейтинговою системою.

0-29 – «незадовільно» – несистемне відвідування лекцій, відсутність на більшості занять, невиконання завдань;

30-59 – «незадовільно» – відвідування занять, проте низька активність в обговоренні тем навчального курсу;

60-66 – «задовільно» – відвідування занять, робота в аудиторії, виконання практичних завдань не в повному обсязі та при наявності зауважень щодо змісту та форми;

67-74 – «задовільно» – відвідування занять, успішна робота в аудиторії, творчі здібності в реалізації завдань протягом семестру, виконання завдань при наявності помилок та зауважень щодо змісту та форми;

75-89 – «добре» – відвідування занять, успішна активна робота в аудиторії, виконання практичних завдань у повному обсязі, проявлені творчі здібності в реалізації завдань протягом семестру, виконання додаткових репортерських завдань, успішне виконання завдань при наявності помилок чи зауважень кількістю не більше 2;

90-100 – «відмінно» – відвідування занять, успішна активна робота в аудиторії, виконання практичних завдань у повному обсязі, проявлені творчі здібності в реалізації завдань протягом семестру, виконання додаткових репортерських завдань, пошук матеріалів, які висвітлюють питання курсу, написання власних журналістських матеріалів.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання 10 семестр

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Підготовка до практичних занять: опрацювання наукових і методичних матеріалів, перегляд рекомендованих відео, конспектування онлайн-публікацій, виконання вправ і завдань	2 × 10 = 20 (передбачена відповідь на 10 заняттях)
2	Індивідуальна самостійна робота № 1	20
3	Індивідуальна самостійна робота № 2	20

4	Іспит	40
	Разом	100

Критерії оцінювання

1. Опитування та виступи на групових заняттях – форма контролю, яка дозволяє оцінити вміння студентів самостійно опрацювати матеріал та викладати його, відповідати на запитання викладача та колег. Максимальна оцінка за відповідь на семінарському занятті – 2 бали. Критеріями для оцінювання виступають:

Оцінка 2 бали ставиться у випадку:

- студент вільно володіє, визначеними програмою, знаннями й уміннями;
- правильно і в достатній кількості добирає необхідні для відповіді факти;
- висловлює власне ставлення до навчального матеріалу;
- відповідь чітка і завершена;
- мова добра.

Оцінка 1 бал ставиться відповідно до попередніх вимогами, але:

- студент користується лише окремими знаннями й уміннями;
- порушує логіку викладу;
- відповідь недостатньо самостійна;
- аргументація слабка;
- є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках;
- мова спрощена.

Оцінка 0 балів ставиться в разі незнання більшої частини матеріалу, відсутності будь-якої логіки викладу:

- студент не володіє необхідними для здійснення завдання уміннями;
- головного фактичного матеріалу не знає.

2. Написання індивідуальної самостійної роботи.

Під час оцінювання індивідуальної самостійної роботи береться до уваги: 1) фахове обґрунтування теми та методів репортажу, знання базових інструментів, методів і форматів репортажу, дотримання дедлайну та дотримання етичних норм і журналістських стандартів (50%, 10 балів); 2) опора на першоджерела відповідно до теми роботи (30%, 6 балів); 3) дотримання вимог до структури роботи та технічного оформлення (20%, 4 бали).

11 семестр

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Підготовка до практичних занять: опрацювання наукових і методичних матеріалів, перегляд рекомендованих відео, конспектування онлайн-публікацій, виконання вправ і завдань	4 × 5 = 20 (передбачена відповідь на 5 заняттях)
2	Індивідуальна самостійна робота № 1	20
3	Індивідуальна самостійна робота № 2	20
4	Іспит	40
	Разом	100

Критерії оцінювання

1. Опитування та виступи на групових заняттях – форма контролю, яка дозволяє оцінити вміння студентів самостійно опрацювати матеріал та викладати його, відповідати на запитання викладача та колег. Максимальна оцінка за відповідь на семінарському занятті – 4 бали. Критеріями для оцінювання виступають:

Оцінка 4 бали ставиться у випадку:

- студент вільно володіє, визначеними програмою, знаннями й уміннями;

- правильно і в достатній кількості добирає необхідні для відповіді факти;
- висловлює власне ставлення до навчального матеріалу;
- відповідь чітка і завершена;
- мова добра.

Оцінка 3 бали ставиться у відповідності з попередніми вимогами, але:

- студент має незначні ускладнення при використанні визначених програмою знань і умінь;
- при доборі фактів припускається незначних помилок;
- власне ставлення студентом висловлюється, але в аргументації зустрічаються окремі неточності;
- мова добра.

Оцінка 2 бали ставиться в такому випадку:

- студент користується лише окремими знаннями й уміннями;
- порушує логіку викладу;
- відповідь недостатньо самостійна;
- аргументація слабка;
- є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках;
- мова спрощена.

Оцінка 0-1 бали ставиться в разі незнання більшої частини матеріалу, відсутності будь-якої логіки викладу, а саме:

- студент не володіє необхідними для здійснення завдання уміннями;
- головного фактичного матеріалу не знає.

2. Написання індивідуальної самостійної роботи.

Під час оцінювання індивідуальної самостійної роботи береться до уваги: 1) фахове обґрунтування теми та методів репортажу, знання базових інструментів, методів і форматів репортажу, дотримання дедлайну та дотримання етичних норм і журналістських стандартів (50%, 10 балів); 2) опора на першоджерела відповідно до теми роботи (30%, 6 балів); 3) дотримання вимог до структури роботи та технічного оформлення (20%, 4 бали).

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Репортаж : [навч. посіб.] / Міхаель Галлер ; [за заг. ред. В. Ф. Іванова ; пер. з нім. В. Климченко, В. Олійник]. - Стер. передрук 5-го перероб. вид. 2006 р. - К. : Академія Української Преси : Центр вільної преси, 2011. - 348 с.
2. Репортажний текст: структура, семантика [Текст] : монографія / Р. М. Назар ; Донбас. нац. акад. буд-ва і архіт. - Донецьк : Світ книги, 2012. - 155 с.
3. Газетний макротекст: єдність категорій ЧАС, ПРОСТІР, ЛЮДИНА в публікаціях про кризову ситуацію (на матеріалі англomовної періодици) [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Терехова Лілія Володимирівна ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса, 2015. - 20 с.
4. Репортаж у друкованій пресі [Текст] : текст лекцій / О. Г. Підлуцький ; [відп. ред. П. О. Киричок] ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". - Київ : НТУУ "КПІ", 2015. - 33 с.
5. Катерина Толокольнікова. Четвірка на «Інфініті». Як склалася доля журналістів, які побували в «Іловайському котлі». Частина перша. «Детектор медіа», 28 серпня 2017р.
URL// <https://detector.media/community/article/129315/2017-08-28-chetvirka-na-infiniti-yak-sklalasya-dolya-zhurnalistiv-yaki-pobuvali-v-ilovaiskomu-kotli-chastina-persha/>
6. Катерина Толокольнікова. Трійця на «Ланосі». Про журналістів, які побували в «Іловайському котлі». Частина друга. «Детектор медіа», 29 серпня 2017р.
URL// <https://detector.media/community/article/129347/2017-08-29-triitsya-na-lanosi-pro-zhurnalistiv-yaki-pobuvali-v-ilovaiskomu-kotli-chastina-druga/>
7. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. К.: «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.
8. Психологія журналістської творчості: Конспект лекцій /Укладач О. А. Кривопишина. Суми. Вид-во Сум ДУ, 2009.131 с.
9. Клименко В.В. Психологія творчості. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 480 с.
10. Фотожурналістика в системі засобів масової комунікації: єдність слова і зображення [Текст] : навч. посіб. / Горевалов С. І., Зикун Н. І., Стародуб С. А. ; Київ. міжнар. ун-т. - К. : Київ. міжнар. ун-т, 2010. - 296 с

7.2. Допоміжні:

1. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. Київ. Вид. дім «КМА». 2015. 497 с.
2. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття. Київ. ВД «КМА». 2017. 260 с.